

# Landbruks- og matdepartementet

---

Fylkesmannen er Landbruks- og matdepartementets viktigste samarbeidspartner for oppfølging av nasjonal landbruks- og matpolitikk både regionalt og lokalt. Fylkesmannen skal gjennom regionale tilpasninger legge til rette for utvikling av ny næringsaktivitet, økt verdiskaping og attraktive bosteder, parallelt med å opprettholde et levende landbruk med en variert bruksstruktur over hele landet.

Fylkesmannen skal formidle nasjonal landbruks- og matpolitikk og stimulere til at mangfoldet av landbrukets menneskelige og materielle ressurser tas i bruk. I gjennomføringen av nasjonal skogpolitikk skal Fylkesmannen legge til rette for å øke den skogbaserte verdiskapingen med sikte på økt bruk av tre og bioenergi, og å bidra til å synliggjøre skogens rolle i klimasammenheng. Videre skal Fylkesmannen arbeide for en bærekraftig ressursforvaltning ved å synliggjøre og utvikle miljøverdier, stimulere til produksjon av miljøgoder med basis i landbruket, og bidra til reduksjon av forurensing fra landbruket.

For å nå regjeringens mål om en mer aktiv næringsrettet distrikts- og regionalpolitikk, skal Fylkesmannen ha et nært samarbeid med Innovasjon Norge, fylkeskommunen, forsknings- og kunnskapsinstitusjonene på landbruks- og matområdet og Norges forskningsråd. Fylkesmannen skal bidra til at kommunene videreutvikler og styrker sin rolle som landbrukspolitisk aktør og som pådriver innen nærings- og samfunnsutvikling. Dette skal sikre at landbruket inngår som en integrert del av samfunns- og næringsutviklingsarbeidet i kommunene. Gjennom oppfølging, veiledning og kompetanseheving skal Fylkesmannen bidra til at kommunene opprettholder kvalitet og måloppnåelsen i oppgaveløsningen på landbruks- og matområdet.

Fylkesmannen har ansvaret for forvaltning og kontroll av inntekts- og velferdspolitiske tiltak. En tilfredsstillende kontroll av tilskuddene er avgjørende for å sikre tillit til forvaltningen og legitimitet til landbrukspolitikken, og er avgjørende for den kvalitet og måloppnåelse som omtales ovenfor.

Innen landbruksområdet er Fylkesmannen faglig underlagt Landbruks- og matdepartementet. Fylkesmannen forvalter virkemidler på fagområdet. Arbeidsoppgavene på fagområdet er fordelt på seks resultatområder.

## Resultatområde 21 Landbruksbasert næringsutvikling

Det er et mål å øke verdiskapingen for primærprodusenter og virksomheter som videreforedler råvarer fra norsk landbruk. En viktig forutsetning for å oppnå økt mangfold og lønnsomhet i produksjonen av varer og tjenester er økt innovasjon. Dette innebærer bl.a. at de regionale innovasjonsmiljøene der Fylkesmannen inngår, må ta utgangspunkt i regionale og lokale fortrinn og potensial for å øke verdiskapingen fra landbruks- og matsektoren. Det er viktig at de regionale aktørene, forskningsmiljø, næringsliv og kommuner samarbeider, slik at flere virkemidler blir vurdert i sammenheng og best mulig tilpasset verdiskapingsutfordringene i regionen.

## Bakgrunnsinformasjon

### Meldinger og proposisjoner

- [St.prp. nr 1 \(2007-2008\) Landbruks- og matdepartementet](#)
- [St.prp. nr. 1 \(2007-2008\) Fornyings- og administrasjonsdepartementet](#)
- [St.prp. nr. 68 \(2006-2007\) Om jordbruksoppgjøret 2007- endringer i statsbudsjettet for 2007 m.m.](#)
- [St.meld. nr. 21 \(2005-2006\) Hjerte for heile landet – om distrikts- og regionalpolitikken](#)
- [St.meld. nr 19 \(1999-2000\) Om norsk landbruk og matproduksjon](#)

### Annet

- Tildelingsbrev på Fornyings- og administrasjonsdepartementets budsjettkapittel 1510-fylkesmannsembetene.
- [Tildelingsbrev på Landbruks- og matdepartementets budsjettkapittel 1144 post 77](#)
- [Tildelingsbrev til Fylkesmannen fra Statens landbruksforvaltning.](#)
- Rundskriv om midler til bygdeutvikling 2008.
- [Landbruks- og matdepartementets strategi for næringsutvikling 2007 – 2009 "Ta landet i bruk!"](#)
- [Landbruks- og matdepartementets strategi for forskning og forskningsbasert innovasjon 2007 – 2012](#)
- [Landbruks- og matdepartementets hjemmesider – landbruk og næringsutvikling](#)

## 21.1 Jordbruk

### Oppdrag

- Sikre et aktivt landbruk med en variert bruksstruktur.
- Finne langsiktige og forutsigbare løsninger, både for en fremtidsrettet beitenæring og for bevaring av fredet rovvilt i tråd med nasjonale mål, bl.a. gjennom arbeidet med de regionsvise forvaltningsplanene for rovvilt og oppfølging av de regionale rovviltneemndenes arbeid.
- Forvalte ordningen med kompensasjon ved restriksjoner i bruk av utmarksbeite grunnet rovvilt, og bidra til samordning av landbrukspolitiske og miljøpolitiske virkemidler i områder der det kan oppstå konflikter mellom beiteinteresser og vern av rovvilt.
- Forvalte regelverket om husdyrkonsesjon.
- Forvalte regelverket for erstatningsordningene i landbruket.
- Gi innspill til Statens landbruksforvaltning innen 1. november i forbindelse med forberedelse til jordbruksoppgjøret 2009.
- Samarbeide med Mattilsynet om forvaltningen av regelverk om nedforing pga radioaktivitet, samt ordningene med settepoteter, såvarer, gjødselvarer av organisk opphav og utstedelse av autorisasjon for kjøp og bruk av plantevernmidler.
- Sikre en effektiv saksbehandling av virkemidlene i jordbruket gjennom å veilede og følge opp kommunene som førstelinjemyndighet.
- Fordele tilskudd til veterinærtjenester til kommunene i samsvar med organiseringen av vaktområder fra 1.1.2008, og prioritere søknader fra kommunene om midler til spesielle stimulerings tiltak for å sikre generell tilgang på tjenester fra dyrehelsepersonell i næringssvake distrikt.

## Finansiering

Finansiert over Fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510)

Midler til rovviltkompensasjon er forsterket over Landbruks- og matdepartementets kap 1144 post 77 *Miljøretta prosjektarbeid m.m.*

For arbeidet med søknadsbehandlingen av spesielle stimulerings tiltak knyttet til veterinærtjenester, vil det bli gitt en økonomisk kompensasjon over Landbruks- og matdepartementets kap. 1143, post 60 jf rundskriv 57/07 fra Statens landbruksforvaltning.

## Bakgrunnsinformasjon

Meldinger og proposisjoner

- [Ot.prp.nr 68 \(2006-2007\) Om lov om endringer i lov 15.juni 2001 nr 75 om veterinærer og annet dyrehelsepersonell](#)
- [St.meld. nr. 15 \(2003-2004\) Rovvilt i norsk natur](#)
- [St.meld. nr. 12 \(2002-2003\) Om dyrehold og dyrevelferd](#)

Lover og forskrifter

- [Forskrift om gjødselvarer mv av organisk opphav](#)
- [Forskrift om soneinndeling i forbindelse med nedføring pga. radioaktivitet i 2004/2005](#)
- [Forskrift om settepoteter](#)
- [Forskrift om floghavre](#)
- [Forskrift om plantevernmidler](#)
- [Forskrift om erstatning etter offentlige pålegg og restriksjoner i plante- og husdyrproduksjonen](#)
- [Forskrift om erstatning ved klimabetingede skader i plante- og honningproduksjon](#)
- [Forskrift om erstatning for tap av sau på beite](#)

Annet

- [Rundskriv 57/07 fra Statens landbruksforvaltning om utbetaling av tilskudd til kommunale veterinærtjenester](#)
- [Brev til landets kommuner fra Landbruks- og matdepartementet og KS av 16.10.2007 om overføring av ansvar for tilgang på veterinærtjenester fra 1.1.2008](#)
- [Brev av 28.7.2006 om beitebruk og rovviltforvaltning fra Landbruks- og matministeren og Miljøvernministeren.](#)
- [Mattilsynets veileder for vedtak ved rovdyrskade på beitedyr](#)

## Resultatkrav

- Prioriteringene i jordbrukspolitikken skal være kjent i næringen og i kommunene.
- Forvaltningen av økonomiske og juridiske virkemidler overfor jordbruksforetak skal skje i henhold til forskrift og utfyllende regelverk.
- Målsetting som omhandler forholdet mellom beitebruk og rovvilt skal nås gjennom koordinering av midler og tiltak.

- Bidra til å sikre tilfredsstillende tilgang til veterinærtjenester i kommunene.

## Rapportering

I årsrapporten:

- Beskrive kort de viktigste utfordringene i fylket innen jordbruksområdet.
- Gi en oversikt om hvordan midlene over kapittel 1144 post 77 til rovviltkompensasjonen er benyttet.
- Beskrive utviklingen i beitebruk og utarbeide tapsstatistikk.
- Beskrive status for overføring av ansvaret for veterinærtjenester til kommunene.

Annet:

- Rapportere til Statens landbruksforvaltning om tildelt stimuleringsstøtte for veterinærtjenester til kommunene for første tildeling innen 31.3.2008 og for andre tildeling innen 30.6.2008.
- Rapportere til Statens landbruksforvaltning om forbruksprognose vinterskade på eng innen 15.6.2008, samt forbruksprognose avlingssvikt, svikt i honningproduksjon og tap av sau på beite innen 1.12.2008.

## 21.2 Skogbruk

### Oppdrag

- Følge opp Regjeringens satsing på skogbruk og bioenergi ved å utarbeide regionale strategier for økt avvirkning og økt verdiskaping, i samarbeid med kommunene, fylkeskommunen, Innovasjon Norge, næringsorganisasjonene og aktørene i verdikjeden.
- Følge opp Regjeringens satsing på vedlikehold og utvikling av skogressursene for vedvarende høy produksjon og karbonbinding i klimasammenheng, som råstoff for økt trebruk og biobrensel, i henhold til nasjonal skog- og klimapolitikk. Bistå kommunene i deres arbeid med dette saksfeltet.
- Profilere skogens positive bidrag og muligheter i klimasammenheng, og som ressurs for bioenergi.
- Sikre tilfredsstillende nivå på de langsiktige investeringene i oppbygging og skjøtsel av ny skog, med vekt på ungskogpleie.
- Bistå kommunene med å utarbeide hovedplaner for skogsveger for å ivareta vedlikehold, modernisering og utbygging av skogbrukets infrastruktur.
- Administrere skogfundsordningen og bistå kommunene med informasjonstiltak rettet mot skogeierne om skattereglene knyttet til ordningen.
- Forvalte tilskuddsordningene til nærings- og miljøtiltak i skogbruket, herunder tilskudd til skogsveg og taubane og hest, samt skogbruksplanlegging med miljøregistreringer i tråd med regelverket.
- Gjennomføre resultatkontrollen for skogbruk og miljø.

### Finansiering

Finansiert over fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510)

## Bakgrunnsinformasjon

Meldinger og proposisjoner

- [St.meld. nr 34 \(2006-2007\) Norsk klimapolitikk](#)
- [St.meld. nr 17 \(1998-1999\) Verdiskaping og miljø – muligheter i skogsektoren](#)

Lover og forskrifter

- [Lov av 27. mai 2005 nr 31 om skogbruk \(Skogbrukslova\)](#)
- [Forskrift om skogfond o.a.](#)
- [Forskrift om bærekraftig skogbruk](#)

## Resultatkrav

- Sikre en forvaltning av skogressursene i tråd med nasjonal skog- og klimapolitikk, samt profilere skogens positive betydning og muligheter i klimasammenheng, herunder å stimulere til økt bruk av tre og bioenergi.
- Medvirke til at kommunene i sine klimahandlingsplaner på en aktiv måte utnytter landbrukets potensial som medspiller i klimaarbeidet.
- Sikre en aktiv og langsiktig ressursforvaltning som legger til rette for økt aktivitet og verdiskaping i skognæringa, herunder medvirke til at tilskuddsordningene i skogbruket utnyttes på en måte som bygger opp under dette.
- Sikre en god forvaltning av de økonomiske virkemidlene i skogbruket og gjennomføring av resultatkontrollen i tråd med fastlagte retningslinjer.

## Rapportering

I årsrapporten:

- Rapportere kort om utviklingen og utfordringene i skogbruket.

Annet:

- Rapportere til Statens landbruksforvaltning gjennom fagsystemene om aktiviteten i skogbruket.

## 21.3 Bygde- og næringsutvikling

### Oppdrag

- Revidere og følge opp regional strategi for næringsutvikling i samarbeid med det regionale partnerskapet innenfor rammene av nasjonal strategi for landbruksbasert næringsutvikling.
- Initiere og delta i lokale og regionale utviklingsprosesser med sikte på utvikling av levende bygder med livskraftig landbruk med et bredt utgangspunkt i produksjon av varer og tjenester.
- Etablere gode samarbeidsrutiner og fordele bedriftsrettede bygdeutviklingsmidler til Innovasjon Norge i tråd med regional næringsstrategi, og samarbeide om styrking av kommunenes arbeid innen næringsutvikling.
- Forvalte de fylkesvise bygdeutviklingsmidlene til utredning og tilrettelegging.
- Sikre kopling mellom regional næringsstrategi og Regional utviklingsplan, samt bidra med kompetanse til et forpliktende samarbeid med fylkeskommunen.
- Støtte opp om arbeidet med å utvikle Inn på tunet, Grønt reiseliv, Innlandsfiskeprogrammet og andre utmarksbaserte næringer som inntekstkilder i landbruket.
- Samarbeide med Mattilsynet om småskala produksjon og nyetablering innenfor matområdet.

- Ivareta tjenestene knyttet til teknisk planlegging i de embetene der teknisk planlegging fremdeles er en del av oppgaveporteføljen.

## Finansiering

Finansiert over fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510)

## Bakgrunnsinformasjon

Meldinger og proposisjoner

- [St. prp. nr. 51 \(2002-2003\) Virkemidler for et innovativt og nyskapende næringsliv](#)
- [St.meld. nr. 36 \(2000-2001\) Ny giv, ny vekst, nytt næringsliv](#)

Lover og forskrifter

- [Forskrift om midler til bygdeutvikling av 15.2.2007](#)

Annet

- Rundskriv om midler til bygdeutvikling 2008.
- [Landbruks- og matdepartementets strategi for næringsutvikling 2007 – 2009 "Ta landet i bruk!"](#)
- [Utviklingsprogram for Grønt reiseliv](#)
- [Handlingsplan for Inn på tunet](#)
- [Samarbeidsavtalen mellom LMD og KS om landbruks- og næringsutvikling i kommunesektoren](#)
- [Veileder: Plan- og bygningsloven og Landbruk Pluss](#)

## Resultatkrav

- Prioritere de fylkesvise BU-midlene slik at målene i den nasjonale næringsstrategien nås.
- Målrette samarbeidet med Innovasjon Norge og fylkeskommunen og styrke kommunen som førstelinjemyndighet innen bygde- og næringsutvikling.
- Ivareta tjenestene knyttet til teknisk planlegging slik at utgiftene ikke overskrider inntektene, herunder ta høyde for at tjenestene er MVA-pliktig.

## Rapportering

I årsrapporten:

- Beskrive samarbeidet med regionale aktører innen næringsutvikling, herunder å redegjøre for hvilke aktører som følger opp de ulike delene av den regionale næringsstrategien.
- Rapportere på bruken av BU-midler i forhold til den regionale næringsstrategien. Kopi til Innovasjon Norge som også skal inkl. regnskap for utbetalingene.

Annet:

- Rapportere til Innovasjon Norge om Fylkesmannens bruk av BU-midlene til tilrettelegging.

## 21.4 Verdiskapingsprogrammene

## Oppdrag

- Initiere, motivere og støtte opp om regionale satsinger og utviklingstiltak for å skape innovasjon og gode resultater i verdiskapingsprogrammene, herunder Matprogrammet, Trebasert innovasjonsprogram og Bioenergiprogrammet.
- I samarbeid med Innovasjon Norge og fylkeskommunen, med utgangspunkt i de regionale kompetansenettverkene i Matprogrammet, utvikle regionale kompetansestrategier og kople dette til regional næringsstrategi.
- Gjensidig utveksling av informasjon med Innovasjon Norge om Verdiskapingsprogrammet for rein.

## Finansiering

Finansiert over Fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510)

## Bakgrunnsinformasjon

- [Matprogrammet](#)
- [Trebasert innovasjonsprogram](#)
- [Bioenergiprogrammet](#)
- [Verdiskapingsprogrammet for reindrift](#)

## Resultatkrav

- Være en aktiv samarbeidspartner i forhold til Innvoasjon Norge for å nå målene i verdiskapingsprogrammene.

## Rapportering

- Beskrive aktiviteten og samarbeidet med ulike aktører i tilknytning til verdiskapingsprogrammene.

# Resultatområde 22 Miljøtiltak i landbruket

Miljøtiltakene i landbruket er en integrert del av den samlede næringspolitikken og inngår derfor også i de øvrige resultatområder. Nasjonale og regionale miljøprogram og fylkesvise midler til informasjon og utviklingstiltak skal bidra til å sikre miljøhensyn ved næringsvirksomhet og synliggjøre de positive miljøbidragene fra landbruket. Gjennom Miljøverndepartementets satsing på utvikling av miljøpolitikken på lokalt nivå, vil kommunene utfordres bl.a. på positive miljøbidrag fra naturressurser lokalt. LMDs samarbeidsavtale med KS legger også økt vekt på felles utfordringer innenfor ulike miljø- og klimaområder. Det er derfor viktig å se virkemidlene i landbruket i sammenheng med disse satsingene. Resultatområdet favner viktige innsatsområder som kulturlandskap og biologisk mangfold, genetiske ressurser, reduksjon av forurensninger, plantilnærming ved målretting av miljøarbeidet og økte miljøgevinster knyttet til økologisk jordbruk og bruk av det miljøvennlige materialet trevirke.

## Bakgrunnsinformasjon

Meldinger og proposisjoner

- [St.prp. nr 1 \(2007-2008\) Landbruks- og matdepartementet](#)
- [St.prp. nr. 1 \(2007-2008\) Fornying- og administrasjonsdepartementet](#)
- [St.prp. nr. 68 \(2006-2007\) Om jordbruksoppgjøret 2007- endringer i statsbudsjettet for 2007 m.m.](#)
- [St.meld. nr 34 \(2006-2007\) Norsk klimapolitikk](#)
- [St.meld. nr.26 \(2006-2007\) Regjeringens miljøvernpolitikk og rikets miljøtilstand](#)
- [St.meld. nr. 21 \(2005-2006\) Hjerte for heile landet – om distrikts- og regionalpolitikken](#)
- [St.meld. nr. 42 \(2000-2001\) Biologisk mangfold](#)

Annet

- [Tildelingsbrev på Landbruks- og matdepartementets budsjettkapittel 1144 post 77](#)
- [Tildelingsbrev til Fylkesmannen fra Statens landbruksforvaltning](#)
- [Forskrift om miljøplan](#)
- [EUs rammedirektiv for vann](#)
- [Samarbeidsavtalen mellom LMD og KS](#)
- [Miljøverndepartementets satsing på lokalt miljøvern "Livskraftige kommuner"](#)
- ["Kjerneområde landbruk" - Veileder](#)
- [DVD "Arealer lokalt gull"](#)

## 22.2 Tiltak for å redusere forurensninger

### Oppdrag

- Bidra i kartlegging av tilførsler, planlegging og tiltaksanalyser i vannområder for første planperiode 2009-2015 på basis av vannforvaltningsforskriften (EUs Rammedirektiv for vann) og se til at dette blir sett i sammenheng med miljøvirkemidlene i landbruket.
- Stimulere til driftsformer i landbruket som minimaliserer forurensningen til luft, jord og vann, og bidra til at reduksjon av utslipp fra landbruket blir fulgt opp gjennom de regionale miljøprogrammene.
- Bidra til å kanalisere økonomiske virkemidler til områder hvor miljøgevinsten er størst.

### Finansiering

Finansiert over Fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510)

## Bakgrunnsinformasjon

Meldinger og proposisjoner

- [St.meld. nr.26 \(2006-2007\) Regjeringens miljøvernpolitikk og rikets miljøtilstand](#)

Annet

- [Forskrift om miljøplan](#)
- [Rundskriv 34/07 - kommentarer til forskrift om miljøplan og retningslinjer for kontroll](#)



- [Vannforvaltningsforskriften](#)
- [Statens landbruksforvaltnings hjemmeside – miljøprogram i jordbruket](#)

### Resultatkrav

- Bidra til å minimere negative utslipp fra landbruket til vann, jord og luft.
- Sikre at langsiktige strategier for å begrense forurensning fra landbruket blir synliggjort i kommuneplaner/tiltaksstrategier og øvrig samfunnsplanlegging.
- Oppfylle Nordsjødeklarasjonen, EUs nitratdirektiv, samt nasjonale og lokale mål som er satt på basis av vannforvaltningsforskriften.

### Rapportering

I årsrapporten:

- Beskrive hovedelementene i Fylkesmannens arbeid med forurensningsrelaterte spørsmål på landbruksområdet.
- Beskrive tilstand og utvikling for forurensning fra landbruket i fylket.
- Beskrive behovet for konkrete tiltak og endret virkemiddelbruk.

## 22.3 Miljøprogram og miljøplan

### Oppdrag

- Følge opp prioriteringer og tiltak i godkjent regionalt miljøprogram, og løpende vurder behov for justeringer av prioriteringer og ordninger.
- Iverksette rulleringen av RMP med bakgrunn i konklusjonene fra årets jordbruksoppgjør, herunder oppdatere miljømessige prioriteringer og tilskuddsordninger.
- Innplassere virkemidler/ordninger i hovedområdene knyttet til kulturlandskap og forurensning, samt utarbeide retningslinjer for forvaltningen, følge opp søknader og føre kontroll i samsvar med regelverket.
- Fordele fylkesvise midler til informasjons- og utviklingstiltak som bl.a støtter opp under prioriteringene i de regionale miljøprogrammene.
- Informere og veilede om miljøplan, nasjonale og regionale miljøutfordringer og synliggjøre landbrukets miljøinnsats overfor kommunene og allmennheten.
- Følge opp miljøplan som en del av næringens kvalitetsarbeid gjennom Kvalitetssystemer i landbruket (KSL).
- Påse at kommunene gjennomfører kontroll av miljøplan og evt. sanksjonerer som forutsatt.
- Bidra i informasjonsinnhenting om setring som ledd i arbeidet med et nasjonalt register i fylker med seterdrift.

### Finansiering

Finansiert over Fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510)

### Bakgrunnsinformasjon

- [Forskrift om miljøplan](#)
- [Statens landbruksforvaltnings hjemmeside – miljøprogram i jordbruket](#)

## Resultatkrav

- Identifisere sentrale miljøutfordringer i fylket og etablere ordninger som møter disse utfordringene.
- Synliggjøre miljøverdier og miljøinnsats i landbruket overfor næringen, øvrige brukerinteresser og allmennheten.

## Rapportering

I årsrapporten:

- Beskrive prioriteringer og tiltak Fylkesmannen har gjennomført i regionalt miljøprogram.
- Sammenstille årlige aktivitetstall for hovedområdene i fagsystemet for regionalt miljøprogram.

## 22.4 Økologisk landbruk

### Oppdrag

- Følge opp tiltak i de fylkesvise handlingsplanene for utvikling av økologisk landbruk med basis i nasjonale mål for økologisk landbruk og den nasjonale strategien for landbruksbasert næringsutvikling " Ta landet i bruk!".
- Være pådriver og skape møteplasser for utvikling av økologisk landbruk rettet mot alle ledd i verdikjeden.
- Bidra til god informasjon og målrettet samhandling mellom aktørene innen økologisk landbruk.
- Medvirke i prosjektet "Økoløft i kommuner" bl.a. med å sikre kobling mot de fylkesvise handlingsplanene på økologisk landbruk.

### Finansiering

Finansiert over Fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510)

### Bakgrunnsinformasjon

Se bakgrunnsinformasjon under resultatområde 22

### Resultatkrav

- Gjennomføre tiltak for å nå de nasjonale målene for økologisk landbruk om 15 % produksjon og omsetning av økologiske varer innen 2015.

### Rapportering

I årsrapporten:

- Angi status for arbeidet med handlingsplan for økologisk landbruk og gi en oversikt over gjennomførte tiltak.

Annet:

- Rapportere til Statens landbruksforvaltning om midler til oppfølging av tiltak i regionale planer i henhold til særskilt rapporteringsfrist.

## 22.5 Tre og miljø

### Oppdrag

- Være en pådriver for økt bruk av trevirke til bygg- og energiformål i tråd med departementets virkemiddelbruk (BU-ordningen, satsing på trebruk og bioenergi).
- Gjennomføre tiltak til oppfølging av regjeringens mål om økt bruk av fornybar energi generelt og i landbruket spesielt, herunder konvertering til bruk av bioenergi i veksthussektoren.
- Støtte opp om skogbrukets miljø- og klimaarbeid.

### Finansiering

Finansiert over Fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510)

### Bakgrunnsinformasjon

- [Trebasert innovasjonsprogram](#)
- [Bioenergiprogrammet](#)
- Rundskriv om midler til bygdeutvikling 2008
- [Landbruks- og matdepartementets strategi for næringsutvikling 2007 – 2009 "Ta landet i bruk!"](#)
- [Landbruks- og matdepartementets strategi for forskning og forskningsbasert innovasjon 2007 - 2012](#)

### Resultatkrav

- Målrette aktiviteten for økt bruk av trevirke og økt satsing på bioenergi.

### Rapportering

- Gi tilbakemelding på aktiviteten knyttet til økt bruk av trevirke og til satsing på bioenergi i årsrapporten.

## Resultatområde 23 Eiendoms- og bosettingspolitikk

En aktiv eiendoms- og bosettingspolitikk er en sentral forutsetning for å ivareta landbrukets ressursgrunnlag og sikre verdiskaping, bosetting og levende bygder. Virkemiddelbruken må støtte opp under det tradisjonelle familielandbruket. Samtidig skal det legges til rette for de som vil utvikle eiendommen med nye næringer og for de som vil bo på gård og hente inntekten fra annen virksomhet. I områder der dette ikke er mulig bør bygningene tas i bruk til rene boligformål, men målet er at arealene skal drives for å opprettholde den dyrkede jorda og et åpent kulturlandskap. Eiendommen isolert sett skal ikke sees på som et omsettelig investeringsobjekt for private. Det er nødvendig å knytte ansvar til det å eie landbrukseiendom, og det trengs virkemidler knyttet til slik eiendom. Videre er det viktig å legge til rette for gode driftsmessige løsninger som grunnlag for kostnadsbesparelser.

## 23.2 Eiendoms- og bosettingspolitikk

## Oppdrag

- Veilede kommunene om hvordan det kan legges til rette for en variert bruksstruktur som sikrer produksjonsarealene, næringsutvikling og bosetting.
- Informere om kommunenes oppgaver og rammer for bruk av juridiske virkemidler knyttet til eiendoms- og bosettingspolitikken i landbruket.
- Fylkesmannen (og kommunen) skal føre kontroll med at bo- og driveplikter og vilkår for konsesjon blir oppfylt, samt at bestemmelsene i jordloven, bl.a. om omdisponering og deling blir overholdt.
- Være saksforberedende organ for fylkeslandbruksstyret.

## Finansiering

Finansiert over Fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510)

## Bakgrunnsinformasjon

Meldinger og proposisjoner

- [St.prp. nr. 1 \(2007-2008\) Landbruks- og matdepartementet](#)
- [St.prp. nr. 1 \(2007-2008\) Fornyings- og administrasjonsdepartementet](#)
- [St.prp. nr. 68 \(2006-2007\) Om jordbruksoppgjøret 2007- endringer i statsbudsjettet for 2007 m.m.](#)
- [St.meld. nr. 21 \(2005-2006\) Hjerte for heile landet – om distrikts- og regionalpolitikken](#)
- [St.meld. nr.26 \(2006-2007\) Regjeringens miljøvernpolitikk og rikets miljøtilstand](#)
- [Ot.prp. nr. 79 \(2002-2003\) Om ny konsesjonslov](#)

Lover

- [Lov om jord av 12. mai 1995 nr 23 \(Jordlova\)](#)
- [Lov 28. november 2003 om konsesjon ved erverv av fast eiendom \(konsesjonsloven\)](#)
- [Lov om odels- og åsetesretten 28. juni 1974 nr. 53 \(odelslova\)](#)
- [Plan- og bygningsloven](#)
- [Miljøverndepartementets hjemmeside om planlegging](#)
- For andre [Lover og forskrifter](#)

Annet

- [Tildelingsbrev på landbruks- og matdepartementets budsjettkapittel 1144 post 77](#)
- [Tildelingsbrev til Fylkesmannen fra Statens landbruksforvaltning](#)
- Tildelingsbrev på Fornyings- og administrasjonsdepartementets budsjettkapittel 1510 – fylkesmannsembetene
- [Brev fra landbruks- og matministeren og miljøvernministeren til kommuner og fylker av 22.2.2006 -vern om jorda og kulturlandskapet – kommunenes ansvar innen nasjonale mål.](#)
- [Brev fra landbruks- og matministeren av 21.12.2006 - om praktisering av delingsbestemmelsen og om endringer i jordloven og opphevelse av seks lover](#)
- [" Kjerneområde landbruk" - Veileder](#)
- [DVD "Arealer lokalt gull"](#)
- [Veileder: Plan- og bygningsloven og Landbruk pluss](#)
- [Landbruks- og matdepartementets hjemmesider – om landbrukseiendommer](#)

## Resultatkrav

- Bidra til at kommunene forvalter de juridiske virkemidlene innen eiendoms- og bosettingspolitikken på en aktiv og langsiktig måte i tråd med nasjonale mål og innenfor en ramme der rettssikkerheten for den enkelte ivaretas.

## Rapportering

I årsrapporten:

- Rapportere om klagebehandlingen.

Annet:

- Rapportere til Statens landbruksforvaltning om jordfondet innen 1.2.2008.

## Resultatområde 24 Inntekts- og velferdspolitiske tiltak

Fylkesmannen har ansvaret for forvaltning av inntekts- og velferdspolitiske tiltak rettet mot primærprodusenter for å sikre matproduksjon og stabil matforsyning.

## Oppdrag

- Informere og veilede kommunene, samt avholde kurs for saksbehandlere i forvaltningen av økonomiske virkemidler og regelverk knyttet til gårdbrukernes inntekter og velferd, med utgangspunkt i jordbruksoppgjøret.
- Bidra til at kvalitetskrav og tidsfrister i saksbehandlingen overholdes.
- Forvalte økonomiske virkemidler, herunder være vedtaksmyndighet, behandle klagesaker og dispensasjonssøknader.
- Utarbeide en risikobasert kontrollplan innen 31.3.2008 som et internt hjelpemiddel i embetet jf omtale i SLFs tildelingsbrev.
- Gjennomføre forvaltningskontroll av kommunene og føre kontroll av tilskuddsmottakere.
- I dialog med avløserlagene bidra til at landbruksvikartjenesten omfatter hele fylket.
- Arbeide for at gevinstmulighetene knyttet til nye e-forvaltningsløsninger hentes ut.
- Følge opp gårdskartprosessen i kommunene og bidra i kunnskapsformidling knyttet til dette.
- Forberede og følge opp sakene i Etterutdanningsutvalget (EB-utvalget) i fylket.

## Finansiering

Finansiert over fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510).

## Bakgrunnsinformasjon

Meldinger og proposisjoner

- [St.prp. nr 1 \(2007-2008\) Landbruks- og matdepartementet](#)
- [St.prp. nr. 1 \(2007-2008\) Fornyings- og administrasjonsdepartementet](#)
- [St.prp. nr. 68 \(2006-2007\) Om jordbruksoppgjøret 2007- endringer i statsbudsjettet for 2007 m.m.](#)

- [St.meld. nr. 21 \(2005-2006\) Hjarte for heile landet – om distrikts- og regionalpolitikken](#)

#### Forskrifter

- [Forskrift om produksjonstilskudd i jordbruket](#)
- [Forskrift om tilskudd til avløsning](#)
- [Forskrift om tidligpensjon til jordbrukere](#)
- [Forskrift av 22.10.2007 om tilskudd til landbruksvikarvirksomhet](#)
- [Forskrift av 4.12.1998 om tilskudd til landbruksvikarvirksomhet](#)
- [Forskrift om tilskudd til reiser ved veterinærers syke- og inseminasjonsbesøk](#)

#### Annet

- [Tildelingsbrev til Fylkesmannen fra Statens landbruksforvaltning](#)
- Tildelingsbrev på Fornyings- og administrasjonsdepartementets budsjettkapittel 1510 – fylkesmannsembetene.
- [Reglement for økonomistyring i staten \(FOR 2003-12-12- nr 1938\)](#)
- [Retningslinjer for Etter- og videreutdanningsfondet i landbruket](#)
- [Landbruks- og matdepartementets hjemmesider](#)

### Resultatkrav

- Målrettet og kostnadseffektiv tilskuddsforvaltning.
- Framskaffe informasjon om kommunenes etterlevelse av forvaltningsloven med utgangspunkt i produksjonsregelverket og ut fra regionale risikovurderinger, jf. tildelingsbrev til Fylkesmannen fra SLF.
- Bidra til å sikre en landbruksvikartjeneste i hele fylket.

### Rapportering

#### I årsrapporten:

- Omtale organiseringen av kontrolloppgavene, hvilke kontroller som er gjennomført og hvordan evt. avvik er fulgt opp, jf tildelingsbrev til Fylkesmannen fra SLF.
- Gi oversikt over klager og dispensasjonssøknader behandlet av Fylkesmannen. Oversikten skal også omfatte ordningene under resultatområde 22.3
- Beskrive status i fylket for overføring av ansvaret for landbruksvikartjenestene til avløserlagene.

## Resultatområde 25 Kommunene som landbrukspolitisk aktør

Videreutvikling og styrking av kommunenes rolle som landbrukspolitisk aktør og som en pådriver innen samfunns- og næringsutvikling er fremdeles et prioritert område. Samarbeidsavtalen med KS er derfor fornyet for perioden 2008 – 2009. Videreføringen av samarbeidsavtalen skal medvirke til å videreutvikle dialogen mellom regional stat og kommunesektoren, og utvikle kommunene som en synlig landbrukspolitisk aktør. Arbeidet skal skje innenfor lokalpolitiske rammer og med spesiell vekt på å se landbruket som en integrert del av samfunns- og næringsutviklingsarbeidet i kommunesektoren.

## Bakgrunnsinformasjon

### Meldinger og proposisjoner

- [St.prp. nr 1 \(2007-2008\) Landbruks- og matdepartementet](#)
- [St.prp. nr. 1 \(2007-2008\) Fornyings- og administrasjonsdepartementet](#)
- [St.prp. nr. 68 \(2006-2007\) Om jordbruksoppgjøret 2007- endringer i statsbudsjettet for 2007 m.m.](#)
- [St.meld. nr. 21 \(2005-2006\) Hjerte for heile landet – om distrikts- og regionalpolitikken](#)
- [St.prp. nr 61\(2005-2006\) Om lokaldemokrati, velferd og økonomi i kommunesektoren 2007 \(kommuneproposisjonen\)](#)
- [St.meld. nr. 19 \(2001-2002\) Nye oppgaver for lokaldemokratiet – regionalt og lokalt nivå.](#)

### Lover og forskrifter

- [Lov av 27. mai 2005 nr 31 om skogbruk \(Skogbrukslova\)](#)
- [Lov om jord av 12. mai 1995 nr 23 \(Jordlova\)](#)
- [Lov 28. november 2003 om konsesjon ved erverv av fast eiendom \(konsesjonsloven\)](#)
- [Lov om odels- og åsetesretten 28. juni 1974 nr. 53 \(odelslova\)](#)
- [Forskrift om tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket](#)
- [Forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket](#)
- [Forskrift om tilskudd til skogbruksplanlegging med miljøregistreringer](#)
- For andre [Lover og forskrifter](#)

### Annet

- [Tildelingsbrev til Fylkesmannen på landbruks- og matdepartementets budsjettkapittel 1144 post 77](#)
- [Tildelingsbrev til Fylkesmannen fra Statens landbruksforvaltning](#)
- Tildelingsbrev på Fornyings- og administrasjonsdepartementets budsjettkapittel 1510 – fylkesmannsembetene.
- Rundskriv om midler til bygdeutvikling 2008.
- [Landbruks- og matdepartementets strategi for næringsutvikling 2007 – 2009 "Ta landet i bruk!"](#)
- [Statens landbruksforvaltnings hjemmeside – miljøprogram i jordbruket](#)
- [Brev fra landbruks- og matministeren av 21.12.2006 - om praktisering av delingsbestemmelsen og om endringer i jordloven og opphevelse av seks lover](#)
- [Samarbeidsavtalen mellom LMD og KS om landbruks- og næringsutvikling i kommunesektoren](#)
- [Miljøverndepartementets satsing på lokalt miljøvern "Livskraftige kommuner"](#)
- [Veileder: Plan- og bygningsloven og Landbruk pluss](#)
- [" Kjerneområde landbruk" - Veileder](#)
- [DVD "Arealer lokalt gull"](#)
- [Landbruks- og matdepartementets hjemmesider – om landbruket i kommunene](#)

## 25.1 Kompetansesenter

### Oppdrag

- Ivareta rollen som kompetansesenter på landbruksområdet og formidle landbrukspolitiske mål til allmennheten generelt og til kommunene spesielt.
- Veilede og følge opp kommunene i forvaltningen av de økonomiske og juridiske virkemidlene på området.

- Utforme kompetanse- og opplæringstilbud for kommunene.
- Bistå Statens landbruksforvaltning med å sikre best mulig rapportering gjennom KOSTRA på jord- og konsesjonslovssaker fra kommunene.
- Bistå kommunene i arbeidet med utforming av tiltaksstrategier for bruk av miljøvirkemidlene i landbruket og deler av virkemidlene knyttet til nærings- og miljøtiltak i skogbruket.

## Finansiering

Finansiert over Fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510).

Styrking av det kommunerettede arbeidet er finansiert over kap. 1144 post 77 Miljørettet prosjektarbeid m.m.

## Bakgrunnsinformasjon

Se bakgrunnsinformasjon under resultatområde 25.

## Resultatkrav

- Bidra til at kommunene har tilstrekkelig kompetanse for å gjennomføre oppgavene på landbruks- og matområdet.

## Rapportering

I årsrapporten:

- Beskrive hvordan rollen som kompetansesenter blir ivaretatt og hvilke tiltak som er gjennomført for å styrke kommunenes kompetanse på landbruks- og matområdet.
- Beskrive konkret bruk av midler over kap. 1144 post 77 *Miljørettet prosjektarbeid m.m* til kommunerettet arbeid.

# 25.2 Landbrukspolitisk dialog med kommunene

## Oppdrag

- Øke bevisstheten i kommunene for deres ansvar og handlingsrom på landbruksområdet.
- Bidra til at landbruket er integrert i arbeidet kommunene utøver som samfunnsutvikler og næringsutviklingsaktør.
- Videreutvikle møteplasser for gjensidig erfaringsutveksling, tilbakemeldinger og formidling av forventninger på landbruksområdet mellom Fylkesmannen, fylkeskommunen, Innovasjon Norge, kommunene og KS, samt andre aktuelle regionale aktører.
- Veilede kommunene om endringene i landbruksbegrepet i plan- og bygningsloven og hvordan loven kan brukes for tilrettelegging av landbrukstilknyttet næringsvirksomhet.
- Bruke KOSTRA-tallene målrettet i dialogen om arealbruken i kommunene.
- Tilpasse den kommunerettede dialogen til kommunenes ulike behov, kapasitet og kompetanse.



- Bidra til at kommunene har tilstrekkelig kapasitet og ressurser på landbruks- og matområdet.

### Finansiering

Finansiert over Fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510).

Styrking av det kommunerettede arbeidet er finansiert over kap. 1144 post 77 *Miljørettet prosjektarbeid m.m.*

### Bakgrunnsinformasjon

Se bakgrunnsinformasjon under resultatområde 25.

### Resultatkrav

- Gjennomføre dialog med kommunene, som skal bidra til økt landbrukspolitisk engasjement, ansvar og oppfølging i kommunene.

### Rapportering

I årsrapporten:

- Beskrive den landbrukspolitiske dialogen med kommunene, herunder utviklingen i kommunenes kapasitet og ressursbruk på landbruks- og matområdet.
- Beskrive samarbeidet med KS regionalt.

## 25.3 Miljøvirkemidlene i jordbruket og de økonomiske virkemidlene i skogbruket

### Oppdrag

- Fordele miljøvirkemidlene i jordbruket og de økonomiske virkemidlene i skogbruket som gjelder skogkultur, tynning, miljøtiltak og andre tiltak i en felles ramme til kommunene.
- Fordele særskilte midler til Kystskogbruket i de fylker der dette er aktuelt.
- Formidle informasjon og veilede kommunene i arbeidet med forvaltningen av de økonomiske virkemidlene, og påse at tildelte midler forvaltes i samsvar med overordnede føringer.
- Være vedtaksmyndighet for de økonomiske virkemidlene i skogbruket som gjelder vegbygging, drift av taubane/hest og skogbruksplanlegging med miljøregistreringer.
- Utarbeide fylkesvise planer for aktiviteten i skogbruksplanleggingen i samråd med kommunene.
- Være klageorgan for kommunenes vedtak knyttet til miljøvirkemidlene i jordbruket og deler av virkemidlene knyttet til nærings- og miljøtiltakene i skogbruket.

## Finansiering

Finansiert over Fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap. 1510).

## Bakgrunnsinformasjon

Forskrifter

- [Forskrift om tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket](#)
- [Forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket](#)
- [Forskrift om tilskudd til skogbruksplanlegging med miljøregistreringer](#)
- For andre [Lower og forskrifter](#)

Annet

- [Tildelingsbrev til Fylkesmannen fra Statens landbruksforvaltning](#)

## Resultatkrav

- Sikre økt satsing på miljøtiltak i landbruket.
- Sikre en aktivitetsfremmende fordeling av midlene som forvaltes av kommunene og Fylkesmannen.
- Utforme tydelige retningslinjer for prioritering av søknader på midler hvor Fylkesmannen er førstestans.
- Etablere en god dialog med kommunene om prioritering og bruk av virkemidlene.

## Rapportering

- Gi en forbruksrapport for 2008 til Statens landbruksforvaltning og rapportere behov for jord- og skogbruksmidler 2009 innen 1.12.2008.
- Rapportere om skogbruksplanlegging med miljøregistreringer og tilskudd til miljøtiltak i skogbruket gjennom fagsystemet TSKOG

## Resultatområde 26 Jord- og landskapsressurser

Sikring av verdifulle jordbruksareal og kulturlandskap er høyt politisk prioritert og viktige element i den nasjonale miljøpolitikken. Regjeringen legger opp til en mer restriktiv linje når det gjelder omdisponering av dyrka og dyrkbar mark, bl.a. gjennom å gi SLF myndighet til å fremme innsigelser til arealplaner etter plan- og bygningsloven der Fylkesmannen har innstilt på innsigelse og fylkeslandbruksstyret ikke har fulgt opp. For å ta vare på viktige kulturlandskap og verne om dyrket og dyrkbar jord er det satt som mål at den årlige omdisponeringen av de mest verdifulle jordressursene skal halveres innen 2010. Videre skal de mest verdifulle kulturlandskapene dokumenteres og ha fått en særskilt forvaltning innen 2010, og områder som gror igjen med skog må skjøttes med tanke på næring og rekreasjon.

## Bakgrunnsinformasjon

Meldinger og proposisjoner

- [St.prp. nr 1 \(2007-2008\) Landbruks- og matdepartementet](#)
- [St.prp. nr. 1 \(2007-2008\) Fornyings- og administrasjonsdepartementet](#)
- [St.prp. nr. 68 \(2006-2007\) Om jordbruksoppjøret 2007- endringer i statsbudsjettet for 2007 m.m.](#)
- [St.meld. nr. 21 \(2005-2006\) Hjerte for heile landet – om distrikts- og regionalpolitikken](#)

- [St.meld. nr.26 \(2006-2007\) Regjeringens miljøvernpolitikk og rikets miljøtilstand](#)

#### Lover

- [Lov om jord av 12. mai 1995 nr 23 \(Jordlova\)](#)
- [Lov 28. november 2003 om konsesjon ved erverv av fast eiendom \(konsesjonsloven\)](#)
- [Lov om odels- og åsetesretten 28. juni 1974 nr. 53 \(odelslova\)](#)
- [Plan- og bygningsloven](#)
- For andre [Lover og forskrifter](#)

#### Annet

- [Tildelingsbrev på Landbruks- og matdepartementets budsjettkapittel 1144 post 77](#)
- [Tildelingsbrev til Fylkesmannen fra Statens landbruksforvaltning](#)
- Tildelingsbrev på Fornyings- og administrasjonsdepartementets budsjettkapittel 1510 – fylkesmannsembetene.
- [Brev fra landbruks- og matministeren og miljøvernministeren til kommuner og fylker av 22.2.2006 -vern om jorda og kulturlandskapet – kommunenes ansvar innen nasjonale mål.](#)
- [Brev fra landbruks- og matministeren av 21.12.2006 - om praktisering av delingsbestemmelsen og om endringer i jordloven og opphevelse av seks lover](#)
- [Samarbeidsavtalen mellom LMD og KS om landbruks- og næringsutvikling i kommunesektoren](#)
- [Miljøverndepartementets satsing på lokalt miljøvern "Livskraftige kommuner"](#)
- [Veileder: Plan- og bygningsloven og Landbruk pluss](#)
- [" Kjerneområde landbruk" - Veileder](#)
- [DVD "Arealer lokalt gull"](#)
- [Landbruks- og matdepartementets hjemmesider](#)

## 26.1 Jordvern og kulturlandskap

### Oppdrag

- Være et bindeledd mellom nasjonale og lokale myndigheter i formidling av nasjonal politikk for jordvern og bevaring av kulturlandskap, og sikre at de nasjonale målene blir ivaretatt i regionale og lokale planprosesser.
- Medvirke til at kommunene har en styrket og samlet strategi for å ivareta viktige kulturlandskap og sikre vern om dyrka og dyrkbar jord gjennom veiledning og kommunikasjon. Se også resultatområde 25.2 Landbrukspolitisk dialog med kommunene.
- Bidra til at arealpolitikk settes på den politiske dagsorden i kommunene, slik at en får en bevisstgjøring av landbruksarealenes betydning og at arealer som er godt egnet for matproduksjon og verdifulle kulturlandskapsområdet blir ivaretatt og holdt i hevd.
- Koordinere arbeidet med utvalgte kulturlandskap i jordbruket på fylkesnivå og foreslå 2-3 områder for sentral godkjenning på basis av nasjonale kriterier og egen framdriftsplan, jf eget brev fra SLF, DN og RA i begynnelsen av 2008.
- Gjennom aktiv dialog motivere kommunene til å avgrense kjerneområder for landbruk, stille krav om effektiv utnyttelse av eksisterende og planlagte utbyggingsområder, samt legge til rette for et aktivt og miljøvennlig landbruk.
- Bidra i oppfølgingen av de natur- og kulturlandskapsbaserte verdensarvområdene i de fylkene der dette er aktuelt.
- Være saksforberedende organ for fylkeslandbruksstyret.

### Finansiering

Finansiert over Fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap 1510).

## Bakgrunnsinformasjon

- [" Kjerneområde landbruk" - Veileder](#)
- [DVD "Arealer lokalt gull"](#)
- [Rapport "Utvalgte kulturlandskap i jordbruket"](#)

## Resultatkrav

- Synliggjøre de nasjonale målene om jordvern og kulturlandskap overfor regionale og lokale aktører samt allmennheten.
- Sikre at langsiktige hensyn til jordvern og kulturlandskapet blir ivaretatt i kommuneplaner og samfunnsplanlegging for øvrig.
- Måltrettet arbeid for å øke effektiviteten i arealutnyttelsen i de deler av landet som har arealknapphet og pressproblemer.
- Sikre økt allmenn oppmerksomhet om viktige kulturlandskapsutfordringer og kulturlandskapets potensial og en kunnskapsbasert forvaltning, når det gjelder næringsutvikling og produksjon av miljøgoder.
- Fremme et forslag til utvalgte kulturlandskap i jordbruket som best mulig ivaretar ønsket om forvaltning og skjøtsel.
- Sikre et tilfredsstillende grunnlag for en særskilt forvaltning av utvalgte kulturlandskap i jordbruket.

## Rapportering

I årsrapporten:

- Gi tilbakemelding om behovet for konkrete tiltak og endret virkemiddelbruk.
- Beskrive aktivitet og utfordringer i dialog med kommunene for å nå de nye nasjonale målene om å ivareta jord- og kulturlandskapsressursene.
- Gi en beskrivelse av tiltak, dokumentasjon og forvaltning av arealene som i 2006 er registrert som spesielt verdifulle kulturlandskap, samt gi en vurdering av tilstand og utvikling for kulturlandskapet i fylket.

Annet:

- Rapportere om arbeidet med å peke ut viktige jordbruksareal og kulturlandskap i et langsiktig perspektiv til Statens landbruksforvaltning.

## 26.2 Samfunnsplanlegging

### Oppdrag

- Ivareta landbruksinteresser i samfunnsplanleggingen, og arbeide for at ulike aktører på regionalt og lokalt nivå har kunnskap om landbruket og landbrukets arealressurser.
- Belyse og ivareta konsekvenser og utviklingsmuligheter for landbruket i arealplansaker, verneplansaker og ved større tiltak som berører landbrukets interesser.

- Medvirke tidlig i planprosessen og veilede kommunene i saker som berører forvaltning av landbrukets arealressurser og motivere til å synliggjøre, vektlegge og ivareta landbrukets kvaliteter og verdier i kommuneplanleggingen.
- Varsle og følge opp arealplansaker der fylkeslandbruksstyret ikke følger Fylkesmannens innstilling om innsigelse.
- Samle og utvikle arealdokumentasjon og gjøre den tilgjengelig for arealplanleggingsformål.
- Sikre god utnyttelse av data fra Geovekstsamarbeidet/ "Norge digitaltsamarbeidet" i løpende oppgaver, analyser og generelt informasjonsarbeid.
- Koordinerende ansvar for beredskap på landbruks- og matområdet.

## Finansiering

Finansiert over Fylkesmannens ordinære driftskapittel (kap 1510).

## Bakgrunnsinformasjon

Meldinger og proposisjoner

- [St.meld. nr.26 \(2006-2007\) Regjeringens miljøvernpolitikk og rikets miljøtilstand](#)

Lover

- [Plan- og bygningsloven](#)
- [Naturvernloven](#)
- [Kulturminneloven](#)

Annet

- [Brev fra landbruks- og matministeren og miljøvernministeren til kommuner og fylker av 22.2.2006 -vern om jorda og kulturlandskapet – kommunenes ansvar innen nasjonale mål.](#)
- [" Kjerneområde landbruk" - Veileder](#)
- [DVD "Arealer lokalt gull"](#)
- [Miljøverndepartementets hjemmeside om planlegging](#)
- [Veileder: Plan- og bygningsloven og Landbruk pluss](#)

## Resultatkrav

- Sikre langsiktig ivaretagelse av landbrukets ressursgrunnlag.
- Bidra til aktiv og målrettet bruk av landbruksrelatert arealdokumentasjon og statistikk på fylkes- og kommunalt nivå, herunder kart over kjerneområder for landbruk fra kommunene.

## Rapportering

I årsrapporten:

- Beskrive de viktigste utfordringene og aktivitetene som er iverksatt for å sikre at landbrukets arealinteresser og utviklingsmuligheter blir ivaretatt i samfunnsplanleggingen, herunder arbeidet med verneplaner og konsekvensutredninger.
- Beskrive bruk og nytte av data fra Geovekst og "Norge digitalt" hos alle avdelingene ved embetene.